

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра правового забезпечення безпеки бізнесу

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою
(пост. п. 12 від 07.07.2020 р.)
Ректор

А. А. Мазаракі

ПРАВознавство / JURISPRUDENCE

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

Київ 2020

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ заборонено

Автор: О. А. АЛЬОНКІН, кандидат юридичних наук,

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу 27 серпня 2020 р., протокол № 1.

Рецензенти: Осадько О. О., канд. юрид. наук, адвокат.
Мельниченко Р. В., канд. юрид. наук, доцент кафедри правового забезпечення безпеки бізнесу КНТЕУ.
Нагребельний В. П., канд. юрид. наук, заслужений юрист України, заступник директора Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України з наукової роботи.

ПРАВознавство / JURISPRUDENCE

ПРОГРАМА / COURSE SUMMARY

ВСТУП

Програма дисципліни «Правознавство» призначена для підготовки здобувачів ступеня вищої освіти молодший бакалавр:

Шифр та найменування галузі знань	Шифр та назва спеціальності
05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка
07 Управління та адміністрування	071 Облік і оподаткування
	072 Фінанси, банківська справа та страхування
	073 Менеджмент
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
24 Сфера обслуговування	241 Готельно-ресторанна справа

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти КНТЕУ із зазначених спеціальностей та відповідних освітньо-професійних програм КНТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як обов'язкової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Правознавство» є надання здобувачам ступеня вищої освіти молодший бакалавр базових знань і навичок достатніх для успішного розв'язання професійних задач та практичних питань у правовому контексті.

Завданням вивчення дисципліни «Правознавство» є формування у здобувачів ступеня вищої освіти молодший бакалавр цілісної уяви про правове регулювання суспільних відносин; оволодіння навичками аналізу чинного національного законодавства; набуття необхідних знань для їх застосування в майбутній професійній діяльності.

Предметом вивчення дисципліни є держава як організація політичної влади, що забезпечує за допомогою права управління справами всього суспільства, право як соціально-політичне явище і сукупність загальнообов'язкових, формально визначених правил поведінки, що

встановлені державою та співвідношення і взаємозв'язок між державою та правом.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Пререквізити: залишкові знання студентів зі шкільної програми «Правознавства», яка вивчалась ними в 9 класі загальноосвітньої середньої школи.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Правознавство», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння здобувачами фаховими компетентностями за відповідною освітньо-професійною програмою:

ступінь вищої освіти молодший бакалавр спеціальність «Економіка»:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	1
ЗК 3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	2-8
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	2-8
ЗК 7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	2-8
ЗК 11	Навички міжособистісної взаємодії.	2-8
<i>Фахові компетентності спеціальності (СК)</i>		
СК 2	Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.	1
СК 8	Здатність використовувати сучасні джерела економічної інформації для складання службових документів.	2-8

<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН 1	Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	
ПРН 11	Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.	2-8
ПРН 13	Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.	2-8
ПРН 16	Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення, здатність до автономного навчання.	2-8
ПРН 17	Демонструвати здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.	2-8

*ступінь вищої освіти молодший бакалавр
спеціальність «Облік і оподаткування»:*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК 1	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	1
ЗК 2	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	1
ЗК 3	Здатність працювати в команді.	2-8
ЗК 4	Здатність працювати автономно.	2-8
ЗК 8	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	2-8
ЗК 9	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	2-8
ЗК 12	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	2-8
ЗК 13	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	2-8
ЗК 14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як	2-8

	члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	
ЗК 15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.	2-8
<i>Фахові компетентності спеціальності (СК)</i>		
СК 4	Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.	1
СК 9	Здатність здійснювати внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.	2-8
СК 10	Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.	2-8
СК 11	Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	2-8
СК 12	Здатність впроваджувати безпечні технології, здійснювати вибір оптимальних умов і режимів праці, проектувати та організовувати робочі місця на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці та безпеки життєдіяльності.	2-8
СК 13	Здатність до проведення заходів щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.	2-8
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН 1	Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	1
ПРН 13	Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах	2-8

	господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.	
ПРН 16	Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності.	2-8
ПРН 17	Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.	2-8
ПРН 19	Дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища.	2-8
ПРН 20	Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.	2-8
ПРН 21	Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	2-8
ПРН 22	Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	2-8

молодший бакалавр спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	1
ЗК 5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	2-8
ЗК 9	Здатність спілкуватися, взаємодіяти з колегами, керівниками та клієнтами в питаннях, що стосуються професійної сфери.	2-8
ЗК 11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки	2-8

	як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	
<i>Фахові компетентності спеціальності (СК)</i>		
СК 4	Здатність застосовувати знання законодавства у професійній діяльності.	1
СК 6	Здатність здійснювати ефективні комунікації.	2-8
СК 7	Здатність приймати професійні рішення, покращувати результати власної діяльності і роботи інших.	2-8
СК 8	Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.	2-8
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН 8	Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.	1
ПРН 11	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	1
ПРН 14	Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.	2-8
ПРН 15	Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані рішення у професійній сфері.	2-8
ПРН 16	Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	2-8

*ступінь вищої освіти молодший бакалавр
спеціальність «Менеджмент»:*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності	1-8

	громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	
<i>Фахові компетентності спеціальності (СК)</i>		
СК 5	Здатність діяти соціально, відповідально і свідомо.	1-8
СК 10	Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.	1-8
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН 8	Спілкуватись в усній та письмовій формі державною мовою.	1-8
ПРН 11	Брати участь в процесі обґрунтуванні управлінських рішень.	1-8
ПРН 14	Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.	1-8
ПРН 15	Застосовувати інформаційні технології та методи статистичного аналізу в процесах управління.	1-8
ПРН 16	Вміти організовувати власну працю з досягнення цілей організації, підтримувати організаційну культуру.	1-8

ступінь вищої освіти молодший бакалавр

спеціальність «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК 10	Здатність діяти відповідально та свідомо.	1-8
ЗК 11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	1-8
ЗК 12	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової	1-8

	активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	
<i>Фахові компетентності спеціальності (СК)</i>		
СК 5	Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	1-8
СК 6	Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	1-8
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН 7	Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.	1-8
ПРН 8	Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	1-8
ПРН 9	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.	1-8
ПРН 10	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.	1-8
ПРН 11	Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.	1-8

*ступінь вищої освіти молодший бакалавр
спеціальність «Готельно-ресторанна справа»:*

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК 2	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного)	1-8

	суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	
ЗК 4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	1-8
ЗК 6	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	1-8
ЗК 7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	2-8
<i>Фахові компетентності спеціальності (СК)</i>		
СК 3	Здатність використовувати на практиці основи діючого законодавства в сфері готельного та ресторанного бізнесу та відстежувати зміни.	1-8
<i>Програмні результати навчання</i>		
ПРН 1	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.	1-8
ПРН 13	Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	1-8

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основи теорії держави і права

Теорії походження держави та права. Поняття, ознаки, функції і форми держави. Історичні типи держави. Правова держава – поняття та принципи. Поняття, ознаки і функції права. Джерела (форми) права. Система права, галузі права. Поняття та ознаки правових норм. Структура норми права. Поняття і форми реалізації правових норм. Поняття та структура правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин. Юридичні факти. Поняття, підстави та види юридичної відповідальності. Поняття, склад та види правопорушень.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-36.

Основний: 1-6.

Додатковий: 1-18.

Тема 2. Основи конституційного права України

Поняття та джерела конституційного права України. Загальні засади конституційного ладу України. Громадянство України: порядок набуття та підстави припинення. Конституційні права, свободи та обов'язки людини та громадянина. Форми народовладдя в Україні. Система державних органів України. Склад, порядок формування та повноваження Верховної Ради України. Конституційно-правовий статус Президента України. Склад, порядок формування, повноваження Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади. Судова влада та форми здійснення правосуддя в Україні. Місцеве самоврядування в Україні. Автономна Республіка Крим.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-36.

Основний: 1-6.

Додатковий: 1-18.

Тема 3. Основи цивільного права України

Поняття та система цивільного права України. Джерела цивільного права. Поняття, структура та види цивільних правовідносин. Цивільна правоздатність та дієздатність громадян України. Поняття юридичної особи та її правосуб'єктність. Види юридичних осіб, їх ознаки. Поняття, види та форма правочинів у цивільному праві. Представництво та довіреність: форми та види. Поняття та види строків у цивільному праві. Строки позовної давності. Поняття та форми права власності в Україні. Спадкування власності за законом і за заповітом в Україні. Поняття, зміст, підстави виникнення та припинення зобов'язань за цивільним законодавством. Способи забезпечення виконання зобов'язань. Поняття, зміст, підстави виникнення та припинення договорів. Цивільно-правова відповідальність.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-36.

Основний: 1-6.

Додатковий: 1-18.

Тема 4. Основи трудового права України

Поняття, система та джерела трудового права України. Поняття та порядок укладення колективного договору та трудового договору (контракту). Випробовування при прийнятті на роботу. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника та з ініціативи власника або уповноваженого органу. Поняття робочого часу, часу відпочинку та їх види за трудовим законодавством. Поняття системи оплати праці. Заробітна плата. Дисциплінарна відповідальність працівників. Дисциплінарні стягнення: види та порядок застосування. Види матеріальної відповідальності. Порядок відшкодування заподіяних збитків. Порядок вирішення індивідуальних трудових спорів. Поняття колективних трудових спорів і порядок їх вирішення.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-36.

Основний: 1-6.

Додатковий: 1-18.

Тема 5. Основи адміністративного права України

Поняття, система та джерела адміністративного права. Склад адміністративно-правових відносин та їх особливості. Державна служба в Україні. Статус державного службовця. Види органів державного управління в Україні. Поняття та склад адміністративного правопорушення. Адміністративна відповідальність: поняття та підстави. Адміністративне стягнення: поняття та види. Система органів управління економікою. Організаційно-правові форми підприємництва, суб'єкти підприємницької діяльності. Підстави припинення підприємницької діяльності.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-36.

Основний: 1-6.

Додатковий: 1-18.

Тема 6. Основи господарського права України

Загальне поняття господарської діяльності і господарського права України. Конституційні основи правопорядку у сфері господарювання. Поняття підприємництва та основні принципи його здійснення в Україні. Організаційні форми підприємництва в Україні. Державна реєстрація

фізичних і юридичних осіб суб'єктів підприємницької діяльності. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності. Припинення підприємницької діяльності.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-36.

Основний: 1-6.

Додатковий: 1-18.

Тема 7. Основи фінансового права України

Поняття та система фінансового права України. Бюджетна система України. Правове регулювання бюджетного процесу в Україні. Форми і види фінансового контролю. Система органів фінансового контролю. Правове положення Рахункової Палати України. Система оподаткування України. Поняття податку та обов'язкового платежу, їх види. Відповідальність за порушення податкового законодавства. Банківська система України. Поняття банку. Види банків в Україні. Правове положення комерційних банків. Кредитний договір.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-36.

Основний: 1-6.

Додатковий: 1-18.

Тема 8. Основи кримінального права України

Поняття, система та джерела кримінального права. Поняття, ознаки та види злочинів. Склад злочину як підстава кримінальної відповідальності. Обставини, що виключають злочинність діяння. Поняття, мета та види покарання. Злочини проти власності, у сфері службової та господарської діяльності.

Список рекомендованих джерел:

Нормативно-правові акти: 1-36.

Основний: 1-6.

Додатковий: 1-18.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. *Акт проголошення незалежності України: Прийнятий Верховною Радою України 24 серпня 1991 року. ВВРУ. 1991. № 38. **
2. *Виборчий кодекс України від 19.12.2019 № 396-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>*
3. *Господарський Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV із змін.: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.*
4. *Декларація про державний суверенітет України: Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 року. ВВРУ. 1990. № 31.*
5. *Кодекс про адміністративні правопорушення України від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.*
6. *Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.*
7. *Кодекс України з процедур банкрутства від 18.09.2018 № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#n1844>.*
8. *Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.*
9. *Кримінально-виконавчий кодекс України від 11.07.2003 № 1129-IV. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.*
10. *Кримінальний Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III із змін. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.*
11. *Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.*
12. *Конвенція про стягнення аліментів за кордоном. Документ ООН від 20.06.1956. URL: http://www.rada.gov.ua/laws/show/995_425.*
13. *Конвенція про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання. Документ ООН від 23.11.2007. URL: http://www.rada.gov.ua/laws/show/995_112.*
14. *Конвенція про права дитини. Документ ООН від 20.11.1989. URL: http://www.rada.gov.ua/laws/show/995_021.*
15. *Про державну реєстрацію актів цивільного стану. Закон України від 01.07.2010 № 2398-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/2398-17>.*
16. *Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям. Закон України від 01.06.2000 № 1768-III. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>.*
17. *Про державну допомогу сім'ям з дітьми. Закон України від 21.11.1992 № 2811-XII. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/2811-12>.*
18. *Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам. Закон України від 16.11.2000 № 2109-III. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/2109-14>.*

19. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань. Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
20. Про виконавче провадження. Закон України від 2.07.2016 № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.
21. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
22. Про відпустки. Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр>.
23. Про військовий обов'язок і військову службу. Закон України від 25.03.1992 № 2232-XII. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>.
24. Про громадянство України. Закон України від 18.01.2001 № 2235-III: . URL <http://www.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
25. Про колективні договори і угоди. Закон України від 01.07.1993 № 3356-XII. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>.
26. Про місцеве самоврядування в Україні. Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
27. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів. Закон України від 02.06.2016 № 1403-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>.
28. Про Конституційний Суд України. Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>.
29. Про освіту. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
30. Про охорону дитинства. Закон України від 26.04.2001 № 2402-III. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>.
31. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності. Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/1045-14>.
32. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів). Закон України від 03.03.1998 № 137/98-ВР. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/137/98-вр>.
33. Про свободу совісті та релігійні організації. Закон України від 23.04.1991 № 987-XII. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/987-12>.
34. Про судоустрій і статус суддів. Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
35. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV із змін. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
36. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <http://www.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

* Література є в бібліотеці КНТЕУ.

Основний

1. Кунченко-Харченко В. І., Печерський В. Г., Трубін Ю. Ю. *Правознавство: навч. посіб. К.: Кондор, 2011. 476 с. **
2. *Правознавство: підручник / за заг. ред. Н. М. Крестовської, О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе. Одеса: Атлант, 2015. – 554 с.*
3. Герц А. А., Кравчук С. Й. *Правознавство: навч. посіб. – Хмельницький: Хмельницький інститут управління і права. 2017 – 283 с.*
4. *Основи правознавства України: навч. посіб. / за ред. проф. Ю. І. Крегула. К.: КНТЕУ, 2018. 528 с.*
5. *Правознавство: термінологічний словник: навч. посіб. / за ред. проф. Ю. І. Крегула. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2018. – 268с.*
6. *Правознавство: підручник для студентів ВНЗ / Волошкевич Г. А., Джолос С. В., Дробот Ж. А. та інш. Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького. 2019. – 686 с.*

Додатковий

1. *Теорія держави і права / за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. К.: НАВС. 2017. 320 с.*
2. *Юридична відповідальність у підприємстві: навч. посіб. / за ред. Ю. І. Крегула. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2017. 316с.*
3. *Совгіря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України: навч. посіб. Київ: Юрінком Ін-тер. 2018. 556 с.*
4. *Костюченко О. Є. Трудове право України: навч. посіб. Університет ДФС України. Ірпінь, 2018. 320 с. (Серія «На допомогу студенту» УДФСУ, т. 30).*
5. *Костюченко О. Є. Реалізація соціального призначення трудового права: монографія. Харків: Право, 2018. 392 с.*
6. *Крегул Ю. І., Радченко О. Ю. Захист прав споживачів фінансових послуг. Захист прав споживачів фінансових послуг: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2018. 264с.*
7. *Бородін І. Л. Адміністративне право України: підручник. К.: Алерта. 2019. 548 с.*
8. *Альонкін О., Колодій О. Конституційно-правовий статус Українського народу. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2019. № 1. С.5-12.*
9. *Альонкін О., Корецький С. Охорона культурних прав людини в Україні. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2019. № 5. С.17-24.*
10. *Бондаренко М. О. Становлення громадянського суспільства в Україні // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2018. № 2. С. 16-22*
11. *Ігонін Р. В., Вікторчук М. В. Поняття та особливості адміністративних процедур. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. 2019. Вип.2 (86). С.182-190.*

12. Кулинич О. П. Правовий режим земель індустріальних парків // «ПРАВО. ЛЮДИНА. ДОВКІЛЛЯ». 2019. Том 10, № 2. С. 123-132. DOI: <http://dx.doi.org/10.31548/law2019.02.016>.

13. Крегул Ю. І., Батрименко В. І. Гармонізація системи регулювання електронної комерції України з ЄС. Науковий журнал «Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право». №1(102). 2019. С.13-25.

14. Нікітенко В. М. Проблеми кримінально-правової кваліфікації діянь, пов'язаних із фальсифікацією доказів. Судова апеляція: наук.-практ. журнал. Київ: Апеляційний суд м. Києва, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2019. № 1 (54). С. 151-158.

15. Ситніченко О. М. Актуальні питання правової охорони атмосферного повітря від забруднюючих речовин у відпрацьованих газах транспортних засобів // Юридичний вісник: Повітряне і космічне право.- 2018 р. №4 –С.32-39.

16. Сонюк О. В. Проблемні питання оновленої процедури розгляду публічно-правових спорів в порядку адміністративного судочинства // Державно-правове регулювання суспільних відносин в умовах нових глобалізаційних викликів: вітчизняні та міжнародні реалії: монографія / Київський університет права НАН України; за заг. ред. Ю.Л. Бошицького. – Київ: Талком, 2019. – 794 с. – С. 223-240.

17. Сухацький Р. П. Правовий нігілізм як проблема розвитку суспільства та держави в цілому // «Management of higher education quality: problems and prospects» / [collection of scientific papers; edited Victor Oliynyk]. – London, IASHE, 2017. – С. 47-48.

18. Шведова Г. Л. Корупція як загроза економічній безпеці України // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». – К. : НАУ, 2019. - № 1 (50). – С. 179-183.

Інтернет-джерела

1. Національна бібліотека України імені академіка Володимира Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>.

2. Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

3. Сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>.

4. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>.

5. Британська бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bl.uk>.

6. Бібліотека Конгресу США [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.loc.gov>.

7. Німецька національна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.d-nd.de>.

8. Національна бібліотека Франції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bnf.fr>.